

Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta
Katedra občanské výchovy a filosofie
M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: **Lucie Adamová**

Název práce: **Proměny vztahu člověka k půdě na Valašsku ve 20. století**

Jméno vedoucího práce: Mgr. Zbyněk Zicha, Ph.D.

I. Formální kritéria

	ano	zčásti	ne
1. Cíl práce je zformulován a odpovídá zadání a názvu práce.	X		
2. Metody využité autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		X	
3. Struktura práce je logická a odpovídá zvolenému tématu.	X		
4. Závěr shrnuje dosažené poznatky a formuluje přínos k řešení problému.	X		
5. Autor nic podstatného neopomenul (zadání, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce)	X		

Pokud jde o metody, práce využívá především metodu orální historie, ačkoli teoretické pasáže by nasvědčovaly spíše sociokulturní antropologii. To se vztahuje i na další body hodnocení (viz níže) – celou práci se táhne jakási neujasněnost, jak práci ukotvit: je zde použito několik poměrně disparátních metod, ani jedna však důsledně, citlivě a kriticky. Přes tuto výhradu jde jinak o formálně pěknou práci. Její velkou předností je to, že poznatky z praktické části se promítají i do části teoretické a že získané vědění je regionálně ukotveno: tak se autorka propracovává k tomu, co se v odborné literatuře nazývá lokálním poznáním.

II. Obsahová kritéria

1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.	X		
2. Opírá se o relevantní prameny a literaturu .		X	
3. Adekvátním způsobem s nimi pracuje.	X		
4. Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .		X	
5. Je obohacím problematiky vzhledem k interdisciplinárnímu charakteru studovaného oboru (ZSV).		X	

Největším obsahovým nedostatkem práce je nerefléktované podléhání současnému diskurzu a dobové perspektivě, kterou autorka nekriticky reprodukuje, což popírá smysl antropologického zkoumání: již na bakalářské úrovni je možné být v této věci poučenější a myšlenkově emancipovanější. Pohled informátorů není zpracován do hloubky, jejich názory jsou povětšinou spíše pasivně přebírány. Nicméně jako (více méně nekritická) registrace současného pohledu na věc je práce věcně v pořádku. Je to však pohled velmi mělký. Závěr, že minulý režim u některých bývalých vlastníků půdy jejich vztah k ní prohloubil, zatímco u jiných ho oslabil, je zřejmý a předvídatelný i bez jakéhokoli bádání. To provádíme proto, abychom zjistili víc, než co nás napadne prostým selským rozumem, zamyslíme-li se trochu o tématu. Přínos práce je v tomto smyslu malý.

III. Jazyková kritéria

1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb .	X		
2. Práce je psána kultivovaným odborným jazykem .	X		
3. Student zvládl a rozumí terminologii oboru a tématu, jímž se zabývá.		X	
4. Student pracuje správně s odkazy a citacemi , odlišuje parafráze a vlastní myšlenky.	X		
5. Práce je vybavena vhodně (ve shodě s charakterem zvoleného tématu) doplňky textu (graf, tabulka, obrazové přílohy apod.)	-	-	-

Předností práce jsou rozsáhlé přílohy, které dokumentují provedené rozhovory. Jazyk je pěkný, čistý, srozumitelný – mluvnické a pravopisné chyby se vyskytují jen vzácně.

Terminologie je místy rozskolísaná, což odpovídá oné neukotvenosti, o níž již byla řeč: např. na str. 27 se autorka explicitně (a mimochodem správně) distancuje od termínu „respondenti“. Provádí totiž kvalitativní výzkum a tento termín se spíše hodí v kontextu výzkumu kvantitativního. Ale již o tři strany dál hovoří o těch, koho se ptala, jako o „respondentech“.

Celkově je práce vzdor všem výtkám a myšlenkovým i pojmoslovným nekonzistencím docela pěkná, dobře se čte, i když nedokáže zpracovat téma kriticky, o sebereflexivním momentu ani nemluvě. Pochvalu zasluhuje pečlivě rozpracovávané vědomí místní sounáležitosti lidí, půdy a krajiny, které v některých pasážích působí velmi přesvědčivě.

Posuzovaná závěrečná práce **splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru**, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

IV. Otázky k obhajobě

- 1) Při výzkumu výpovědí pamětníků je vždy důležité brát v potaz, jak a nakolik jsou tyto výpovědi ovlivňovány diskurzem doby, ve které jsou rozhovory vedeny: tohoto vlivu si totiž pamětníci často sami nejsou vědomi, když líčí svá vyprávění – i autenticita pamětníků je historicky proměnlivou položkou (a zrovna na případu dnešních vzpomínek bývalých vlastníků půdy na minulý režim byla již tato proměnlivost precizně zdokumentována). Přemýšlela autorka o tom, nakolik se současná doba a její dominantní tón otiskuje ve způsobech narací, které zkoumá, i v otázkách, které svým narátorům sama klade?
- 2) Uveďte konkrétní příklad, jak byste takto zpracovaného tématu mohla využít ve výuce konkrétní hodiny ZSV na střední škole.